

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Այս, որ օբյեկտիվ իրականությունը եւ սննդական իրողությունները չի կարելի անտեսել, բաղաբանացնել եւ օգտագործել սեփական հավակնությունների, ամրոխի կողմից հեռուի կերպարի մեջ նմնելու, դյուրահավասներին անիրական հոլոյետ տալու համար, հերթական անգամ հաստավեց: «Դելոյք ընդ տու» միջազգային խորհրդատվական ընկերությունը հիմնավոր համարեց էլեկտրաէներգիայի սակագնի բարձրացման Հանրային ծառայությունները և արագություն հանձնաժողովի որո-

սերի կառուցվածքնամ էլ Էլեկտրաէներգիայի ծախսերն ունեն անսախաղեղ բարձր՝ ավելի քան 5 տոկոս մասնաբաժին, ԱՊՀ Երկմերի միջինում 2 տոկոս մասնաբաժնի համեմատ:

Այդուհանդեռձ, խորհրդավական ընկերությունը փաստում է, որ ՀԱԵԿ-ի վերանորոգման ծրագրի բաշխումը երկու սակագնային տարիների միջեւ, «Դրազդան -5»-ի նոր բլոկի բեռնավորման հետ մեկտեղ, թույլ կտա դահլիճը Վերջնական սակագինը ընթացիկ մակարդակում։ Միաժամանակ նշելով, որ ներկայացված դայմանական հաշվարկը հաշվի չի առնում հնարավոր այլ ռիսկերը, որոնք ի վիճակի են ազդել սակագնի դիմանկայի վրա թե աճման եւ թե նվազման ուղղությամբ։

Ի դեմ, հետարրական է, թե ի՞նչ են
անելու հիմա՝ «Նելոյք ընդ տու»-ի
եղակացությունից հետո սնտաս-
կան եւ էներգետիկայի հարցեր հաս-
րահավաքներում լուծող ակտիվիտետնե-
րը, հիմն ո՞ւմ են նեղարելու՝ Հայա-
սանի կառավարությա՞նը, Ուսասա-
տանի՞ն եւ «Ինստր ՌԱԾ ԵԵՍ»-ին,
«ՀԵՅ»-ի՞ն ու Բիբինի՞ն, թե ... միջազ-
գային խորհրատվական ընկերությա-
նը: Զիշ հավանական է, որ Վերջինիս:
Սակայն նրանց համար իրենց դա-

Տարբերական ամսագրեր

Այն, որ 2015 թվականը բարդ տարի էր լինելու հայաստանի և նմանական համար, բազմից առիթ են ունեցել գրելու: Այդուհանդերձ, հակառակ աշխարհաբարյան կազմական իրավիճակի եւ նմանական ցնցումների եւ Հայաստանի և նմանական աճի վերաբերյալ հորեւսական կանխատեսումների, հումկար-օգոստոս ամիսների արդյունքներով Հայաստանի և նմանական ակտիվության ցուցանիւնը աճեց 3,9 տոկոսով:

ԵԱՀՊՀին կլինի սնտեսական աճի տարեկան ցուցանիշը: Այստեղ դարձյալ կանխատեսումների դաշտական չկա: Առավել իրատեսական է թվում կանխատեսումը, որ աճն, ի վերջո, կլինի 3 տոկոսի ժամանակայինում: Միաժամանակ, չնայած ներկա դահին արձանագրված շուրջ 4 տոկոս սնտեսական աճին, հարկային եկամուտներն այս դահին փոփոք մոտ 1,3 տոկոս են աճել: Այսինքն, հիմա էլ գործ ունենալ մեկ այլ դժվարության հետ, որը կարծես թե առաջիկայում ավելի սուր է զգացնել տալու:

Նախ, առաջին հայցից ընտեսական աճ-եկամուտների անհամարժել ավելացում երեւոյթ տարօրինակ կարող է թվալ, բանի nr տրամարանական է թվում ընտեսական աճին համարժել կամ գրնե մոն՝ բյուջետային եկամուտների աճը: Սակայն դրանում, այնուամենայնիվ, տրամարանություն կա: Այդ տրամարանությունը դայնճանավորված է մեր ընտեսության կառուցվածի եւ ընտեսական աճի առանձնահատկություններով:

Բանն այն է, որ այս տարվա Տնտեսական աճի հիմնական շարժիչ ուժը եղել է գյուղանետառյունը՝ արձանագրելով բարձր բերքավություն: Ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների համաձայն, գյուղանետառյունում տարվա առաջին 8 ամիսներին աճը կազմել է 13,5 տոկոս: Գումարային արտահայտությամբ դա ռուշ 60 նկատ դրամ է: Այսինքն, այս տարի այդքանու ավելի նորթական արժեք՝ բերք է սահմանվել: Հենց այս՝ ամենաբարձր աճ արձանագրած ճյուղը՝ գյուղանետառյունը ազատված է հարկերից: Հետեւաբար, առաջին դասարար, որ Տնտեսական աճը չի ուղղեցվել բյուջետային մուտքերի աճով՝ սա է:

Բարձր աճ արձանագրած մյուս ջողովը արդյունաբերությունն է՝ 4,4 տոկոս: Այստեղ նկատելի է եղել հանդարձունաբերության ջողով աճը, որի արտադրանքը հիմնականում արտահանվում է: Արտահանման խախտուման նպատակով Հայաստանում այն նույնութեա հարկային արտնօնություն ունի՝ ազատված է ավելացված արժեքի հարկից: Դետեռաբար, հարկային եկանութեանի աճ այստեղից նույնութեա հնարավոր չէ: Ծինարարությունում աճը չնշին է եղել՝ 0,2 տոկոս: Մանրածախ առեւտրում, որտեղից ակնկալվում են հիմնական մուտքեր՝ արձանագրվել են անկում՝ 5,4 տոկոսով: 2,2 տոկոս աճ էլ արձանագրվել է ծառայությունների ոլորտում: Եվս մեկ կարեւոր հանգանանքն ներմուծման ծավալների զգալի նվազումն այն դեմքում, երբ ներմուծումից են գանձվում հարկային եկանութեան մի զգալի մասը: Այս տարվա ուրաքանչյուր ամիսներին ներմուծման ծավալները նվազել են ավելի բան՝ 36 տոկոսով, ինչը գումարային առունով ավելի բան՝ 1 մլրդ դրամ է:

Այս իրավիճակում բյուջետային եկանութենքը, այնուամենայնիվ, ոչ միայն չեն նվազել, այլև անգամ փորձիկ աճ են ունեցել: Դա հիմնականում դպյամանավորված է եղել հարկային վարչարարությամբ եւ սպերային տօջանառության որոշ ծավալների բացահայտմամբ: Եկող տարի նույնդես կառավարության համար բյուջետային մուտքերի հավաքումը տնտեսական աճ աղահություն տանալու ովհւար է ինչեւ:

Ամեն դեմքում, բյուջեի Եկամուտների ավելացման կամ գրնե նույն մակարդակի վրա դահլիճանման հիմնական միջոցը Եկող տարի նույնութեալես լիք է լինի սպերի Նվազեցումը՝ ինչողեւ առիթ ենի ունեցել մասնանշելու հաևկաղես առեւտրի՝ ինչողեւ մեծածախ, այնուեւ էլ մանրածախ ողործերում: Դիմնական սպերային շօանառությունն ու սնտեսաղես չարդարացված արտօնյալ հարկման դաշը հենց այստեղ է: Իհարկե, դմոնել, որ այդուես հնարավոր կինի այնան Եկամուտներ հավաել, որ կրացնի սնտեսական ցնցումներով եւ մեր սնտեսության կառուցվածքով դայմանավորված բյուջեային նույնութիւն նվազումը, չենի կարող: Սակայն հարկ է օգտագործել հնարավոր բոլոր ռեսուրսները, ձգտելով հնարավորինս չընաել գործարա ակտիվությունը:

Երկրի Էներգահամակարգի կայունության սղառնալիքն իրական է

Միջազգային խորհրդատուն եւս Ելեկտրաէներգիայի
սակագնի բարձրացումը հիմնավոր համարեց

առնչվող իրավիճակի առնչությամբ

Ի սկզբան դարձ էր, որ էլեկտրական էներգիայի սակագնի բարձրացումը դարձադրված էր անխուսափելի ժայռ էր, որին էլ որ դա հաճելի չկինի բնակչության սոցիալաղես ոչ բարվու վիճակում գտնվողների համար: Ըստ որում խոսք ամենաաղբանական է նորագույն համակարգում ընդունակ մասին չէ, բանի որ նրանց համար կառավարությունը փոխիահառուցելու է սակագնի բարձրացման

Վասի չափով: Յոսանի սակագին
բարձրացումը ծանր էր ազդելու հա-
նապազոյա աշխատանքով աղրող
եւ դժվարությամբ ընտանեկան ծախ-
սերը հոգացողների համար, որնո՞վ
դեռական աջակցության ոչ մի
ծրագրից չեն օգտվում:

Այնուամենայինիվ, ռուկայական սպասության մեջ անհնար է զայտել գների փոփոխությունները կամ դրանք անփոփոխ ամրագրել: Եթզ չորս բոլոր ռուկայական գործընթացներ են, դրանք չեն կարող չազդել առանձին վեցրած մեկ ոլորտի վրա: Նաեւ առանց գնածի որոշակի բովյատելի մակարդակի (3-8 տոկոսի սահմաններում՝ ըստ արբեր դետուրունների և նեմուրումական բանների որոշման),

հանջների հիմնավորման անհրաժեշտությունը թերեւս չկա էլ: «Մենք այս դեմք են ուզում եւ վերջ»՝ սա է «ակտիվիստական» հիմնավորումը բոլոր դեմքերի համար: Եվ ամենեւ կն էլ կարեւոր չէ, որ սակագնի անփոփոխ բողնություն «կարճաժամկետ հեռանկարում սղառնալիք կառաջացներ երկիր ողջ էներգահանակարգի կայունության համար»:

ՀԵՏԱՐԺՐԱԿԱՆ Է ՆԱԵԼ, ԹԵ ԻՆՉՄԵՏԱ
ԵՆ ՎԱՐՎԵԼՈՒ ԻԻՄՆԱԼԿԱՆՈՒԾ ԴՐՍԻԾ ՖԻ-
ՆԱՆՍԱՎՈՐՎՈՂ «ՔԱՂԱՔԱԳԻՒԱԿԱՆ
ԻԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ» «ԻԵՐՈՍԱՆԵՐԻ»
ԼԱՄՐԻՋԱՆԵՐԻՆ ԾԱԾՈՒԵՑ ԸՆԴՊԱՇՉՈՂՈՂ
ԻԾԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ՈՎ Է ՊԱՏԱՍԽԱ-
ՆԱՏՈՒ ԻՆԵԼՈՒ ԲԱՐՁՐԱԳԾՄԱՆ ՎՃԱՐԻ
ՎԻՇԽԱՏՈՒԾՄԱՆ ԱՆԻՄԱՍ ՍՈՒՐ-
ԴԻԱՎՈՐՆԱՆ ԳՐԱՄԱՐՆԵՐԻ ԾՈՎՆՔԱՆ Է
ԱՆԻՄԱՍ ՎԻՇԽԱԳԾՄԱՆ ԻԱՄԱՐ:

Սակայն ամենամտահոգիչն այնուամենայնիվ այն է, թե ի՞նչ է լինելու մեր Երկրի Էներգետիկ համակարգի ել էներգետիկ անվտանգության հետ՝ որ Եներգետիկ ճշնաժանքը որի հա-

Ծոր էսերգետիկ զգացածը, որի հավակնանությունը փաստվել է նաեւ միջազգային խորհրդաւորական ընկերության եղակացության մեջ, շատ ավելի ծանր հետեւանքներ կունենա՝ Դայաստանի սնտեսության, բնակչության սոցիալ-կենցաղային վիճակի վրա եւ լրջորեն կվտանգի երկրի դաշտանունակությունը։ Մաս կարեւորությունը, ի վերջո, դեռև է գիտակցենթենի բոլոր՝ իշխանությունը, ընդրիմությունը, լրատվամիջոցները, գործարար աշխարհը, հասարակական ու քաղաքական, ճշակույթի եւ գիտության գործիչները, ասսուլ վարորդներն ու վարսավիրները, ՀՀ բոլոր քաղաքացիներն:

ԵՐԿԱՆԴ ԱՇԱՏՅԱՆ

Արեմայտյան զանգվածային լրատվամիջոցները իրենք իրենց եւ ընթերցողներին խարելու հարմա ձեւը գտել են. Սերձակալու Արեմելիում նախնական ամենակողման մերոդմերով իշխող միջնադարյան ժիրակալներին անվանում են «չափավոր արարական միապետություններ», եւ Թուրքիայի մոլեֆին խաղականությունը իրականացնող ԱԿԲ կուսակցությունն է և կվեճմիտական սահմանումով՝ «մեղծ, չափավոր իսլամական», անտեսելով այն սարսափն ու արյունահեղությունը, որ այդ կուսակցությունը ստեղծել է աճրողական Սերձակալու Արեմելիում եւ նրա սահմաններից դուրս՝ Զինասամանի Ուղուր օքանում եւ Վերօնիք է Տահիանում:

Սիրիայում Պալմիրայի հօռոմեական ավերակների դայթեցումները շարունակությունն են սոսկ դատմական Հայաստանի հայկական Եկեղեցիների, դամբարանների եւ հոււարձանների նկատմամբ թուրք կառավարության որդեգրած անտարբերության, նախատինի եւ սրբադութության:

Հայեր, դժբախտաբար, չունենի այն հզոր ձայնն ու հեղինակությունը, որ անհրաժեշտ է արքացնելու համար աշխարհի առաջնորդների եւ կազմակերպությունների խիզճ, որդեսայի ի վիճակի լինենի դաշտանելու մեր ժառանգությունը Թուրքիայում: Այժմ երբ այդ նույն ուժը՝ «իսլամի մեղմ տեսակը» հորդորչափ իշխանությունը սղափառում է ոչնչացնելու մարդկային բաղաբակրության ամենաարժեավակր ննութեց, ժամանակն է, որ գործի անցնենի:

Նախիջեւանում հյալքական խաչքար-ի դեմ ձեռնարկված, Թուրքիայի ղաւա-ղանությունը վայելող ազգիների հանցագործությունը թելադրված է Աֆղանս-տանում բուրջայական տաճարը եւ Վերջերս Տահիլանդում «Երավան» դամբարա-նը ռմբակոծելու միեւնույն բայցայիշ գա-ղափարախոսությամբ: Իր օգոստոսի 29-ի հանրարում «Դեյլի Ստլեգրաֆ» օրաթերթը հաղորդում էր, որ Տահիլանդի ռմբակոծու-թյան գլխավոր կասկածյալը թուրքական ծայրահեղ ազգայնամոլական «Գործ գոյլեր» կազմակերպությունից է, որը սեր-կաղեր ունի աջակողմյան Ազգայնանո-լական ժարժիւմ կուսակցության (MHP) հետ: Հոռոմի դադ Հովհաննես Պողոս Բ-ի դեմ մահափոռձ կատարած Սեհմես Ակի Ազչան նույնութեա անդամ է «Գործ գոյլեր» կազմակերպության, որը կազմակեր-դել էր Հայան Դիմիք եւ 2010-ին Տրամի-զոնում կաթոլիկ եկիսկոպոսու Լուիզի Պառութեզի ստանություններ:

«Հուրրեթիք» սյունակագիրներից Սեմի Իդղաք թերքի անզիւեն աշրեալիք սեմտեմբերի 2-ի համարում գրել էր:
«Թուրիան լուրջ խնդիրներ ունի կապ-
ված իր միջազգային կերպարի հետ։ Աշ-
խարհով մեկ մեծանում է այս նարդիկանց
թիվը, որոնք Թուրիային համարում են
իսլամական ահարեւկչությունը սնուցող
են նրա գրիծունեությունը խախտանդ եր-
կիր։» Հովվածի եղակացությունն առա-
վել ցնցող է։ Քենինակը գրել էր. «AKP-

Կուսակցությունը շարունակ դիմում է, որ միջազգային մի արշավ է սկսվել սեւացնելու Թուրքիայի անոնը եւ բացասական դասկեր ստեղծելու ԱԿԲ-ի եւ Ռեժիփ Թայիր Էրդողանի կառավարության ներքին ժողովրդավարության եւ օրենքի հշկանության բնագավառներում երկրի ձեռքբերած հաջողությունների վերաբերյալ։ Նաև դիմումներ անողները լավ կիսի ժամանակ առ ժամանակ ճային հայելու մեջ հասկանալու համար, թե ինչու է Թուրքիայի հեղինակությունը օրեգոր վաթարամույն»։

Քընը «Խնդիքնենիսի» օգոստոսի 30-ին համարում գրում է. «Թրղթերն վնասացնելու գնով Թուրքիայի հետ ռազմական համաձայնություն կնելու Մ. Ն. հանգմերի աղետայի սխալ օրեգոր առաջիկ հստակ է դառնում։ Սիրիայի հետ սահմանի հյուսիսային մասում գտնվող Իզիրլի ավիաբազայից օգտվելու արտնության դիմաց Մ. Նահանգները դավաճանեց Սիրիայի քրետերն, որոնք ամենաաղյունավետ դաշնակիցն էին «Խալամսկան դետության» դեմ նրա դայլարում»։

Եսկ «Նոր Յոր Թամսում» Թուրքի-

Բայց, հարց է ծագում: Ինչո՞ւ Թուրքիան այս փովին հասավ եւ Սերճավկը Արևել-իում նման խարնաւչփոք ստեղծեց: Պատասխանը առաջին հերթին այն է, որ արեւմույն դետուրպումները ցանկացան հավատալ Թուրքիայի կեղծավորություններին, նրա այն ժինծու հավաստացումներին, որ ՆԱՏՕ-ի Բլոկի անդամ է եւ դավանում է նոյն արժեքներն ու գաղափարախոսությունը: Էրդողանի գործողությունները, սակայն, աղացուցեցին, որ այդ բոլոր հավաստացումները ինքնանդատակ էին, շահամոլական, որոնք ձգտում էին Արեւմուտի օժանդակությամբ հիմնել միջնադարյան սովորական կազմակերպությունը:

Դպ «Ծով և լուսայան» տուրիզմական յուն Մ. Նահանգների նախկին դեսպան Երի Ա. Էլյերնանը մեղադրում է Էրդողու նին «Թուրքիայում աղբող քրոջի դիմ ճշուած է մի նոր ային սահմանադրեթել հանար, որը երկիրը խաղացիական դատարանի մեջ ներգրավելու սպառնական լիի է դարունակում իր մեջ» (հոդվածը վերնագրված է «Ամերիկայի կտանգավառ ոռեարք Թուրքիաի հետ»):

Եց Թուրքիայի սարածից տեղափոխել իր «Պատրիոն» ժմի հրթիռները, կարծի կար, որ դրանով Վաշինգտոնն իր դժողովությունն է արտահայտում Երդուղանի բաղադրականության վերաբերյալ։ Դա գուցե ճիշճ էր, բայց ավելի տրամաբանական է մտածել, թե այդ բայլը նաև խրախուսում էր Ռուսաստանի ներգրավվածությունը իսլամական ղետության դեմ դպյակարություն։ Այս բոլոր զարգացումները առողջ դատողության արդյունք են, չնայած հասարակական այն բննադատություններին, որնն ժամանակ առ ժամանակ հնչում են Օբանյայի վարչակազմի կողմից։

Էրեանի խաղաքական գույքը:

Երևանի խաղ-ծրագիրը թվում է, թե անխոհեմ հանդուժյան str մարդու մտահղացում է: Սիրիայի հետ Թուրքիայի քափանցիկ սահմանը, որ հեռացրել էր ISIS-ի զորքերի Ներքափանցումը սիրիական տարածք, միաժամանակ նոյաստել էր, որ բոլոր ռազմական ծանր տեխնիկա անցկացնեն Թուրքիա: Ներկայիս Թուրքիան վշանգավոր տարածք է դարձել զրուաւորիկների համար: Զրուաւորության ոլորտում աշխուժության նվազումը սակայն շատ փոքր վնաս է անբողջ Երկրի մասնաման հեռանկարի հետ համեմատած: Շատ շատ անհրություն-

Թռվիան ինժեներական ման ճանադարհին

Տարածաշրջանում: Էրդղանի «մեղմ խլանական» կառավարությունը դաշնակցում էր խլանական «Մահմեդական Եղբայրներ» չարական կազմակերպության հետ, որը Եգիպտոսում Սուհամեդ Մուսիին բերեց իշխանության դեկին: Զնայած Թուրքիան իր տարածից ոչ մի թիզ չի զիջի հայերին կամ Քրիստին, նա այդուհանդերձ դաշտանում էր մի կուսակցության, կամ կազմակերպության, որը տեսականության գաղափարը չի ընդունում, եւ ծրագրում էր Եգիպտոսի ազգային տարածները կիսել Սուլտանի հետ եւ Սինայի թերակղզին որպես նվեր հանձնել դաշտսինցիներին, ճանաղարի հարթելու կամ իրականացնելու համար դադեսինցիներին արեմայան ափից անաղատում «բեռնարափափելու» եւ որանով կորայի նախկին արտօնության վահագությունը: Նախկին արտօնության վահագությունը: Նախկին արտօնության վահագությունը: Նախկին արտօնության վահագությունը: Նախկին արտօնության վահագությունը:

Անկարան, «Խալամական ղետության» միջոցով, նաև փորձում է սառալել Սիրիայի օրինական կառավարությունը, որը մեսզի այն փոխարինի հլու-հնազանդ մի վաշակարգով, որը կընդարձակի սարածաջանում Թուրքիայի ազդեցության ոլորտը:

Արմատական հյուլամիզմի դեմ ներկայի խոհական մատերալիզմը Թուրքիան փաստութեան հայտնվել է սխալ կողմուն Ձեւացնելով, որ նախագահ Օբամայի հավաքաջրած 60 երկների կուպիչիայի կազմում է գտնվում, Թուրքիան իրեն իրավունք է վերաբարել բանդել-ոչնչացնելու դրական կազմակերպությունները եւ բացահայտութեան բայցայելու այն ռազմական ուժերին, որոնք Սիրիայում նարգվել են ամերիկացիների կողմից հյուլամական դեսության դեմ դայլաբերելու համար: Դա մենատության կարգով նշեն, որ Թուրքիան ընդամենը ISIS-ի երեք բազա է ունեցուի և գործուած ունեցուի է:

Ներ ավելի խոսնամալից վկանը:
Իւլամական դետության դեմ դպյակ
րող ամենաարդյունավետ ուժերին՝ քրիստոնէական
հին չեղորդացնելու Թուրքիայի վճռական
արշականական համակարգությունը ականա
նայից դաշնակցություն է ամենաարօն
նակ երկրների հետ։ Իւրաքանչ իւրաքանչ լին
զոր Եւրկայացուցիչները հանավող օդա
մարտիկները Ս. Նահանգների եւ դաշնա
կից ուժերի հետ միասին դայլարութ է
ընդդեմ ISIS-ի խճաբառությների, իսկ
Սիրիայում մի նոր իւրաքրություն է ի հա
գալիս։ Հավանաբար Վաշինգտոնի լուր
հանաձայնությամբ Ռուսաստանը մի նոր
ռազմաքաղաքական գործություն է ստեղծում Սիրիայում
ցանքային ուղղորդիչ ուժեր տեղական
յում այնտեղ։ Եթ Ս. Նահանգները որ

Ծը Կորցրել է Վերահսկողությունը, Եւ քրիտը իրենց անցակետերն են կանց-նեցրել արդեն: Վաշչամետ Մտիմեդ Դավութօղլուն դասմության խորա-թափանց ուսանող է Եւ գիտակցում է, որ հին դայմանագրերը կարող են վե-րականգնվել Եւ դատուհաս դառնալ-երկի համար: Թուրիխան իր ներկա տարածի համար դարտական է 1923-ին կնիված Լոզանի հաւտության դայմանագրին: Բայց դրանից առաջ 1920-ին Թուրիխան ստորագրել է Սեւրի դայմանագիրը, որ երեք էլ չի գոր-ծադրվել: Այդ դայմանագիրը մշակ-ված էր ԱՍՆ նախագահ Վուլֆ Վիլսոնի կողմից գեներալ Ձեյմս Շարպորդի օժան-դակությամբ: (Ի դեմ, թուրիխական բանակի աժխատակազմի դեկապար Նեղուես Օգելը դրկուրական է դաշտամանել ու-սումնասիթելով Շարպորդի առաջելությունը): Այդ դայմանագիրը շատ ավելի մեծ տարած է Վերամահում Շայաստամին Եւ անկախ հայրենին քրեթին: ճիշտ է, Սի-րիան մասնատվելու վասնգի առաջ է կանգնած, բայց Թուրիխան էլ նպազ վտանգված չէ:

ՄԵԾԻ ԿԱՐՈՂ ԵԱՆ ՔԵՐԱԳՆԱՀԱՏԵԼ ԹՈՒՄ
ԱՊԱՉՈՒՆՈՐԴԱՅԻ ԿԱՆԽԱՏԵՏՈՒՄՆԵՐԸ Ի
ՎԱՆԱ ԾԵզ: Տարածային հնարավոր կորս-
տի ՎՏԱԲՈՒ ԱՊԱՉ ԿԱՆԳՄԵԼՈՎ ԹՈՒՐԻԱՅ,
ՃԻՇ Է, ԵՎԱ ԲԱՆ ՀԻ ԿԱՐՈՂ ԱՆԵԼ ԲՐԱՋ ԻՐ
ՏԱՐԱԾԵՒՄ ԱՊՐՈՎ ԻՐԵՒՐԻՆ ԷԼ ԱՎԵԼԻ ՃԱ-
ԾԵԼՈՒԸ: Բայց մեկ այլ դահանջառէր՝
ԴԱՅԱՏԱՄԻ ՄՏԱՐԴՐՈՅԻՄՆԵՐԸ ՆԱ ԿԱ-
ՐՈՂ Է ԽԱՆԳԳԱՐԵԼ ԿԱՆԽԱՆՏԱԾՎԱԾ ԾՈՒ-
ՂԱԿ ԴՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՎ ՆՐԱ ԴԵՅՄ:

Ներկայիս, Հայաստանի վերլուծարան-ներ մատուցված դեմք է լինեն Հայաստան-Աղրբեջան սահմանային լարվածության սրումնվ։ Թուրք-աղրբեջանական միացյալ ուժերի կողմից հրահրված վերջին ժամանի ռազմական խաղերը եւ Թուրքիայում դատրասված ռումբերի արձակունքը ոչ միայն Ղարաբաղի, այլև անկախ Հայաստանի տարածի վրա, վկայում են այն մասին, որ Թուրքիան ծրագրում է Հայաստանին ներգրավել դատերազմի մեջ, որպեսզի զրկի նրան դահանջաշիրթյունից, եթե երեւէ տարածային մասնաւոր հարց առաջանա։

Ներկայիս սա՞րդեսք է լինի Հայաստանի մտահոգությունը։ Աշխարհի մյուս երկրները թող մտահոգվեն ահարեւկության այլին աշարժումով, որն իր ձանալարին բարութանը է անում անցյալի բաղադրական

ՀՈՎԻԿ ԱՖՅԱՆ

Այս հոդվածը սկսելու համար Երկու տարբերակ կա: Առաջինը հետեւյալն է, որին էլ հայկական կողմի դատասխանը (իսկ Երբ ասում ենք հայկական կողմ, դարաբաղյան կողմը դրա անդամական կողմ ճամանակական կողմը դիմումը տեղափակելի ճամանակական կողմը չի դադարեցնում դատերազմը: Երկրորդ տարբերակն էլ սա է. որին էլ հայկական կողմի դատասխանը (իսկ, որ ասում ենք՝ հայկական կողմ, դարաբաղյան կողմը դրա անդամական կողմ ճամանակական կողմը չի դադարեցնում լարված դատերազմը: Սառը դատողությունից ելնելով՝ մենք ընտրում ենք Երկրորդ տարբերակը եւ շարունակում:

Ելելով ադրբեջանական կողմի որու առանձնահակություններից եւ այդ երկրի ներքին ռազմավարական տաճադրու-

ՀԱՊԿ-ը կա, իսկ ի՞նչ կա ՀԱՊԿ-ի սերունդ

թյուններից՝ մոտ աղազայում հազիվ թե Ադրբեջանը դադարեցնի սահմանային լարումը, ինչը նշանակում է, որ մենք շարունակելու ենք լուրեր ստանալ սահմանից։ Հաշվի առնելով հայկական կողմի դաշտնական հայտարարությունները, թե Հայաստանը կարող է համարժե՞լ (դեռ մի բան էլ ավել) դատասխան տալ հակառակորդին՝ դարձարելով Վերջինիս հրադադարի ռեժիմը, կարող ենք ենթադրել, որ նախ հայկական կողմն իրոք դա կարող է անել, եւկրորդը, որ հայկական կողմի համար դա դատերազմ չէ եւ նա չի էլ ուզում, որ դատերազմ լինի։ Այս համատեսում առնվազն աշօրջինակ են հնչում այն հայտարարությունները, թե ինչո՞ւ Հայաստանը Ադրբեջանի դեմ դատերազմելիս օգնություն չի խնդրում ՀԱՊԿ-ից, կաճ, որ ավելի ճիշտ է, ինչո՞ւ ՀԱՊԿ-ը Հայաստանի մասով չի կատարում իր դարտավորությունները։

Խնդիրն այստեղ միանանակ է. հաճածայն այս կազմակերպության կամոնադրության, ՀԱՊԿ-ի համար, այս, սպառնալիք է իր անդամներից որևէ մեկի վրա հաջակումը, վերջինիս դեմ լայնածավալ դաշտազմական գործողությունների սկսումը եւ այս երկու դեմքերից մեկի դարագյում ՀԱՊԿ-ը դարտավոր է օգնել դաշնակցին: Հիմա, այս երկու դեմքերից ո՞ր մեկն է առկա հայ-ադրբեջանական սահմանին: Պարզ է, որ ոչ մեկը, հետեւաբար դարձեթ է լինի, թե ինչու ՀԱՊԿ-ը չի ներկայանում հայ-ադրբեջանական սահման: Բայց մյուս կողմից, ՀԱՊԿ-ի անդամ յուրաքանչյուր երկիր, ըստ նույն կանոնադրության, կարող է իրեն հասցեագրված սպառնալիքի դեմ դայլարելու համար դիմել կազմակերպությանը՝ վերջինից օգնություն խնդրելու ակնկալիքով: Այսինքն, եթե Հայաստանի Հանրապետությունը գտնում է, որ Ադրբեջանն իրեն սպառնում է, եւ որ այդ սպառնալիքի դեմ դայլարելու համար միայն իր ուժերը բավարար չեն, առա կարող է դիմել ՀԱՊԿ-ին: Հաւելի առնելով, որ Ադրբեջանի կողմից մեր երկիրը ուղիղ եւ անուղղակի իմաստներով սպառնալիքներ սացել եւ սասանում է, առա հարցը մնում է հետեւյալը, ինչո՞ւ Հայաստանը չի դիմում ՀԱՊԿ-ին: Այստեղ կարող են լինել բազմաթիվ տարբերակներ. օրինակ՝ Հայաստանը չի դիմում, որովհետեւ վսահ չէ, որ օրինակ դապախները կամ տաշիկները կիհամաձայնեն օգնել, կամ Հայաստանը չի դիմում, տանի որ չի համարում, որ իրավիճակն այդ-դան լուրց է, իսկ իր ումեցած ուժերն եւ բավարար չեն: Եվ վերջին տարածված կարծիքները առաջնային են:

Միանգամից ասեմ, որ այս հնարավոր է, որ այս աշխարհական մեջ որևէ մեկ մաս-

Ճառով էլ մենք չենք դիմում ՐԱՊԿ-ին, կաս հիարավոր է, որ չենք դիմում այս երեք դատավորությունների մեջ պատճենաբառություն կատարեն, որը կազմակերպությունը կատարել է ամբողջ Հայաստանում:

Բայց հնարավոր է նաեւ մեկ այլ բան՝ Նախ հասկանալի է, որ չնայած «Դայտա- տանի Հանրապետություն ասելով Լեռնա- յին Ղարաբաղը դրա ամփակտելի նասն է»՝ բայց սա ցավո՞ն՝ միայն մեր կարծիքով։ Այս սինթն, երբ աղրբեջանական կողմը լարված է դահում Արցախի հետ իր սահմանը, մենա- որեւէ իրավական հիմք չունեն դիմելու համար։ Դայտա-ին, բանի որ այդ դարագայում մենա- ու կասեն ոչ միայն դազախները, տաջիկներն ու դրդները։ Բայց որքանո՞վ է ծիծա- այս դարագայում ԴԱՊԿ-ին դիմել, երբ լարված է ՀՀ-Աղրբեջան սահմանագիծը։ Այդ դարագայում մենք արդյոյն ինքնեւ հենց չենք սահմանազատում հայ-աղրբե- ջանական սահմանը դարաբաղա-աղրբե- ջանական սահմանից, իսկ դա լավ է։

Բայց թողմենք սա, հաևկաղես որ այս ամենը Ենթադրություններ են սուկ: ՀԱՊԿ-ին դիմելու համար շատ կարենու է հասկանալ, թե ինչպես են այդ կազմակերպության մեջ ընդունվում որոշումները: Ըստ կազմակերպության կանոնադրության, յուրաքանչյուր անդամ երկիր որոշումներ կայացնելու ժամանակ ունի վետոյի իրավունք: Այսինքն, օրինակ, նույն դազախնները կամ տաջիկները, երբ Հայաստանը դիմել ՀԱՊԿ-ի օգնությանը, առաջ կարող են հանգիս վետո դնել Ադրբեյջանի դեմ դատերազմելու հնարավոր որոշման վրա: Այդ դատարագայում, սակայն, եթե միայն Ուստասատանը խիս ցանկություն ունի մեզ օգնել, առաջ կարող է հայ-ադրբեյջանակասահման գալ ոչ թե ՀԱՊԿ-ի մանդատով այլ՝ համաձայն հայ-ռուսական ռազմական համագործակցության մասին բազմաթիվ համաձայնագրերից գոնե մեկի, որ

թես Ռուսաստան, այլ ոչ թե որդեմ ՀԱՊԿ-ի դեղ, ՀԱՊԿ-ի կառուցվածքն ուսումնասիրելիս դարձվում է, որ այս կազմակերպությունն ունի այսպես կոչված երեք բաժիններ՝ «Արեւմտյան», «Հարավային» և «Արեւելյան»։ Առաջինի մեջ մտնում են բացառապես Ռուսաստանն ու Բելառուսը Երկրորդի մեջ՝ Ռուսաստանն ու Հայաստանը, Երրորդի մեջ՝ Ռուսաստանը, Ղազախստանը, Տաջիկստանը եւ Ղղոզստանը։ Նշանակո՞ւմ է արդյոյ սա, որ եթե, Ենթարկեմի հարավային ուղղությամբ դատերազմ լինի, աղա ՀԱՊԿ-ը միջամտելու է բացառապես իր «Հարավային» բաժնով։ Չաս հնարավոր է, որ նշանակում է, հակառակ դարագայում ինչ կարիք կա նման սահմանազատումների։ Իսկ նշանակո՞ւմ է արդյոյ սա, որ դարաբաղյան նոր դատերազմի առկայության դարագայում հայ-ադրբեջանական սահմանում կրվող ՀԱՊԿ-ի զորք կազմված է լինելու բացառապես մեզմից Եռուսներից, այլ ոչ թե նաեւ ղազախներից տաջիկներից, ղղոզներից եւ բելառուսներից։ Չաս հնարավոր է, որ նշանակում է։ Եթե նշանակում է, աղա կարելի է ասենաեւ, որ եթե դատերազմ բռնկվի միջինասիական տարածաշրջանում, աղա ՀԱՊԿ-ի անունից այնտեղ կոնկրետ հայ եւ բելառուս գինվորներ չեն գնալու, այլ լինելու են միայն ղազախները, ղղոզները, տաջիկները եւ ռուսները, այլ կերպ ասած՝ ՀԱՊԿ-ի «Արեւելյան» ընկույն։

Բայց այս ամենը միայն հնարավոր է ձիւս այնպես, ինչողևս հայ-ադրբեջանական նոր դատերազմը: Այնպես որ ՀԱՊԿ ին իհմա դիմելու կարիք չկա, իսկ դիմելուց առաջ լավ կլինի հասկանալ, թե ի՞նչ կա այդ կազմակերպության ներսում, ի՞նչ, եռու թե ոչը:

ԻՆՉԵ՞Ս ԵՍ ԴԻՄԵԳԻ ՍԱԴՐԱՆՖԻ ԼԱՄ ՍԱԴՐԱՆՖՐ՝ ԽԱՂՔԵԼՈՒ ՄԻՋՈԾ

ՍԵՄԵՏԵՆԲԵՐԻ 29-ԻՆ, ԵՐ ԼՂԴ ՊԲ-Ը, ԱՅՍԻՄԲ ՄԵՐ ՊԲ-Ն Պատուական հայտարարություն արեց, որտեղ անուն առ անուն ներկայացրեց սեմետենբերի 28-ին ոչնչացված հակառակորդի Վեց զինվորներին, ես որութեղի օգտագործել այդ անունները՝ դրովուացիոն մի մահղացում իրականացնելու նորաւակով:

ԺԵՐՈԱՄ: Չարունակելով դրովուացիաս, ես հաջորդ հարցն ուղղեցի, ասելով, թե հաւաքի առնելով, որ իմ հարցն ուղղված է Արքեզանի խաղաքացուն, բայց ինձ դատասխանում է այդ երկի ՊՆ-Ն՝ այդ երկի դետական գործակալության միջոցով, ես կարո՞ղ եմ արդյոյն ենթադրել, որ Արքեզանի խաղաքացին

Այսուհետեւ Ֆեյխուրի այն ժիրութում, որտեղ աղրբեջանցի՝ հաևկադայի լրագրողներն ակտիվ են, ես գրեցի. Հակիմա Ալի օղլու Ռոյառու (զորակոչված 13/01/2015), Էյուր Արդուլլա օղլու Ռամազանով (զորակոչված 28/04/2015), Նիշաթ Մեհման օղլու Յարան (զորակոչված 08/12/2014), Ահմետ Ջիվանչիր օղլու Եյուրով (զորակոչված 08/12/2014), Էլվին Սուլեյն օղլու Յուսուֆով (զորակոչված 15/12/2014) եւ Սամիր Սաբիր օղլու Ահմեդով (զորակոչված 18/07/2014): Աղա հարց ուղղեցի, թե ովքե՞ր են այդ ճարդիկ, ընդ որում, առանց նշելու, որ նրանք ոչնչացված գինվորներ են եւ ժեւելով, որ ես այս հարցն ուղղում եմ Աղրբեջանի բառապալմ:

Դա, ո՛վ աղրբեջանի նաևլաւացի գորուկ է մատանելու ունակությունից եւ կամ իրեն թույլ չեն տալիս բարձրաձայնել այն, ինչ մատում է: Ելիանը այս դարագայում էլ ինձ երկար ստասեցնել չէվեց եւ դատախանացեց, թե այդ ես եմ, որ սեփական մատանելակերպը չունեմ, քանի որ առանց ստուգելու համաձայնում եմ իմ երկրի դաշտանության նախարարության դաշտոնական հայտարարության հետ, ըստ որի հիշյալ առուներով աղրբեջանցի կեց զինվորները ստանվել են:

Այստեղ արդեն ես դադարեցրի դրովուկանորի իմ դերը եւ լայն ժողովով, սեփական նորատակիս հասածի դեմով Ելիանին բացատրեցի, որ ինքը ուղղակիորեն խեղաթյուրում է իրողությունը, քանի որ ես ամենեւեին

Պատերազմի մասին

Պատերազմի մասին

Դուք տեսա՞՞վ, զգացի՞՞վ, թե որքան անսխալ են գրում մեր Երիտասարդ տղաներն ու աղջկները դասերազմ բառը, որքան հաճարձակ, կարծես գեն՝ ծառ, կամ տուն, կամ սար, կամ ժուն: Մենք ընչով, առանց հոլգումի, հաստա՞ծ առանց հոլգ-մունի՞ են գրում, բանի որ հակառակ դարագյում, եթե հոլգվեին, գոնե մենք սառասխալ կանեին դասերազմ գրեիս: Խոս չեն հոլգվում, բանի որ չգիտեն, թե ինչ է այդ դասերազմը: Այս հայտնագործությունը վերջին օրերին ամենալավ բաներից նեկան է:

Բայց վատն, ինչողեւ միհօս ավելի շատ է: Օրինակ այն, որ շատ հավանական է մեր Երիտասարդ դղաներն ու աղջիկները շուտով հիլզելն՝ դատերազմ բառը գրելիս եւ այլեւս ինքնանոռաց չնետվեն դատերազմի գիրկը. դա, հասկանո՞ւմ եթ, բողոքի մասնակիցների համար եւ ավելի վտանգավոր է՝ բոլոն դատերազմից: Պատերազմ հիշելը դատերազմի մեծագույն չափին է: Նման հիշողությամբ Երկրորդ սերունդն ունենալը չափից մեծ ռաջադարձուն է մեզ համար, անթույլատելի ռայ-

ճամասայական ալգիթ չէ, ճայրա-
փաղաքի փողոց փակել եւ ոսիկա-
նական ջրամի տակ ընկնել չէ, ոչ
եւ անգամ բաղմատում մի խանի ժամ
մնալ, դա դա-են-րազմ է, որտեղ
գնում են հազարավորները եւ որտե-
ղից հետ են ոչ բռլորդ: Որի ճամաս-
կիցներ միշտ ավելի ինչ են լինում,
քան որին ճամասայական համար:

თავი იწეს მასამაკებლი ჩამარ
ფარგლეოსარტყადმისტერ, იწეს უმა-
ნიერი მარტინერ, მალინე, ანდამ წერა-
მარტინერ, ჩამენ უზნასკი խა-
რქ ჩამანახამადმანერებ ჩაისა-
რარტინენერერ, მასაკოლმანე ჭენ
თ ამნიორჯ სხარან ჰ: ღვერნ თან
ძინანის მასტრავი კიცვაბენ,

ՀՈՎԻԿ ԱԲՅԱՆ

ԱՌԵՎԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

«Մենք ղլանավորում ենք ավելացնել մեր ռազմական բազմների խնակը արտասահմանում: Վենեսուելայից ու Կուրիբայից բացի ծրագրում ենք դրանց խնակը ընդլայնել այսպիսի երկրներում, ինչպիսիք են Նիկարագուան, Սեյշելյան կղզիները, Սինգապուրը և ուրիշներ»:

Անցյալ տարվա փետրվարին այսպիսի հայտարարությանք հանդես եկավ Ուլսաստանի Դաշնության ղաւողանության նախարար Մերգեյ Շոյգուն: Այս տարվա սեպտեմբերի 8-ին վարչապետ Դմիտրի Մեդվեդևը իրազեկեց, որ իր երկրորդ ղաւուաս է Բնարկել դաշնակից երկրների տարածում ավիաբազաներ:

Ընդլայնվում է ռուսական բազաների աշխարհագրությունը

բացելու հարցը: Խսկ օրեւ նախազա
Վլադիմիր Պուտինը կարգադրեց բա-
նակցություններ սկսել Բելառուսի հետ
նրա աշխատում հենց ռազմական խո-
ռությունը ավիաբազա ստեղծելու ժուրցը: Եվ,
վերջապես, այդ նույն Պուտինը անսրող
հավաստեց, որ Ռուսաստանը օգնել է,
օգնում է եւ կօգնի Սիրիային՝ Բաւշա Ա-
սադին, եւ որ կարդիականացվի սիրիա-
կան Թարթուսում գտնվող ռուսական՝
առաջնային առավելադես նյութատեխնի-
կական մատակարարնան ռազմաբա-
զան:

Հայտարարությունների այս ըղբան
վկայությունն է այն բանի, որ Ոռուսա-
սանը, ոտի կանգնելով Ելցինյան հետ-
խորհրդային ավերումներից, հետևողա-
կանորեն վերականգնում է նաեւ իր
ռազմական հզորությունը: Եթե Հայա-
սանում որեւէ մեկը դիտում է ոռուսասա-
նյան հեռուստաեսությունը, ապա չի
կարող չժեսնել այն բազմաթիվ զորա-
վարժությունները, որոնք տղավորում են
իրենց մասշաբայմությամբ ու հագեց-
վածությամբ: Ոռուսասանյան բանակը
հաճարվկամ է նորագոյն ռազմական
տեխնիկայով, արդիական զինամիջոց-
ներով, ընդիուտ տեղերական, ընդ ո-
րում գերազանցածիս սեփական ար-
տադրության: Խոկայական ուշադրու-
թյուն է նվիրվում զինծառայողների
բնակարանային, նյութական աղահո-
վության հարցերին եւ այլն:

Ահա եւ ընդլայնվում է ռազմաբազաների աշխարհագրությունը արտասահմանում: Դանրահայք ճշմարտություն է, որ ռազմական ներկայությունը աշխարհի տարբեր վայրերում որեւէ դետության համար դաշնում է նրա ռազմական հզորության, բաղաբական ազդեցության, միջազգային հեղինակության ժամանելի որսեւորմնո:

Այս առումով ամերիկացիները բացարձակ գերազանցություն ունեն նոլորդակի մասաւարով. Ըստ զանազան աղբյուրների, տարբեր չափերի ու նշանակության ամերիկյան մոտ 800 ռազմաբազաները են աշխարհի ավելի քան 180 երկրներում: Կամեմատության համար. ժամանակին նրա «ոխերին ու գլխավոր» հակառակորդ Խորհրդային Միությունն ուներ այդուհի ընդամենը 18 բազա, թեև դա, իմիջիայլոց, չէր խանգարում Վերջինիս արդյունավետուն դիմակայելու ԱՄՆ-ի նվաճողական նկարումներին:

Ներկայումս Ռուսատանը ռազմական ներկայություն ունի հետեւյալ երկրներում. Արխազիա, Բելառուս, Ղայաստան, Ղարավային Օսիա, Ղազախստան, Ղրղզստան, Մերձներսր, Սիրիա, Տաջիկստան: Այս ցուցակը լրացնելու ռուսների նոր հայտը նաև դաշտավայրական է Եվրոպայում Ռուսաստանի սահման-գոտիներում:

Աներին մոտ հակահրթիռային դաշտանության նոր հաճակարգեր ստղակայելու, իր Եվրոպական զինանոցը արդիական նոր գրահատեխնիկայով, զինվորական անձնակազմով հաճալրելու ամերիկյան հավակնություններին: Բավական էր, որ Պուտինը հայտարարեր Սիրիային անհրաժեշտ ռազմական օգնություն ցույց տալու մասին, այդ թվում նաեւ, ինչողևս ասվեց, հենց ռազմաբազայի, Երա ուժեղացնան, զինխորհրդականների համեստացման միջոցով, անմիջապես հետևեց ԱՄՆ-ի դեժաւրության, Եվրոպացի որոշ լիդերների արձագանքը, որ առանց Ռուսաստանի դժվար է լուծել Սիրիայի եւ Առևմիսակ... զգնաժամային ներքաղիք խնդիրը Եվրոպայում: Ուժը Վճռորոշ գործոն է դաշտանության-աներիկայան հարաբերություններում:

ՐՈՒՄ: Վերջիվերջո եթե «յանկիները» ռազմականացնում են նաև Լեհաստանն ու Սլքալթիկան, առա ինչու Իվանը դա չի կարող անել Լատինական Ամերիկայում:

Արժե նույնը, որ Շոյգուի հայտարարության օվկանից ռուսաստանցի լիբերալները աղջուկ բարձրացրին, իբր, ներկա սանտեսական ճգնաժամի, դաշտամիջոցների դայնաններում ինչպես կարելի է դիմել նման բյուջեային ահրելի ծախսերի: Սակայն ոչ մեկի համար գաղտնիք չէ, որ լիբերալների իսկական «մահհոգությունը» մեկն է՝ բոլոր միջոցներով Վիթեցներ Ռուսաստանի ուժեղացումը, ինչը նրանք մեծ հաջողությամբ էին իրագործում Ելցինի ժամանակ:

Բազմա՝ բազա, գեներ՝ գենի, ուժը՝
ուժ: Սակայն ներկա բավական հա-
ճախ անկախատեսելիորեն փոփոխվող
աշխարհում ռուսական մեծ ուշադրու-
թյուն են դարձնում նաեւ հայեանասի-

րության, մարտական ոգու դաստիարակությանը, եւ ոչ միայն բանակում: Եվ այս իմաստով նրանք սկզբունքում դիմակայում են «Եվրոպորնական արժեքներին», իբր՝ «հաճամարդկային», որոնք արեւուստցիները փորձում են փաթաթել ուրիշ ժողովուրդների վգիս: Պուտինը մեկ անգամ չի ասել, որ իրեն նախընտրում են ավանդական բարոյական արժեքները:

Այս, ինչ տեղի է ունենալ այսօր Եվրոպայում արաբների ու աֆրիկացիների «Ներխուժման» առնչությամբ, առաջ է բերում ռուսների մեծ տարակուսանմ՝ ինչու է Եվրոպայի բաղադրական վերնախավը այդքան ագրեսիվ Ռուսաստանի նկատմամբ եւ նույնինան ամոլ սեփական ճայր զանափի հյուանազման ներևական աշխարհում:

ՅԱԿՈԲ ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆ

Անրիա-Ռուսիա

Սուրիական դատերազմի հիմքերորդ տարին սարածաւը նոր գարզացումներու թատրաբեմ դիմի դառնայ: Արդարեւ, Սուրիոյ կողմնակից օսար մետուքիլները, գիշաւորուած Ռուսիայով, որնն ցարդ քաղաքականութեան լեզուով իրենց կեցուածքը կը դարձին յաչս միևն ճակասին, երբ ժեսան, թէ քաղաքական լեզուն անըմբռնելի դարձաւ, անցան գործնականի եւ «մտան» Սուրիա:

միակ միջոցը նախագահ Ասածը տաղալելու:

Ներխուժելու սղառնալիքները անիրագործելի մնացին, մինչեւ որ «ծայրայէղական ահաբեկչականներուն դէմ դայլարելու» սնամէց դաշրուակով արեմտեան կարգ մը երկիրներու համաձայնական օդուժը սկսաւ թոշիքներ կատարել Սուրիոյ Վրայ, առանց որեւէ լուրջ վնաս հասցնելու «Խոլամական դետութեան», բան մը՝ որ ակնյայս

Անուշա Արեմիստեանը դեռութեանց փափանեցր սանձահարողնեցր եղան ՍԱԿ-ի մէջ հնչած վեթրո-նեցր Ուլսաւարի Դաշ-

Առլեւան Եւ Զինաստանի կողմէ:
Գաղտնիք չէ, որ Ուլսիան շատ կարեւոր զի-
նուրական ռազմախարիսխ մը ունի Սու-
րեյ ծովեցերը: Ինչպէս նաև գաղտնիք չէ,
որ սուրիական ծովեցերեայ շրջանը շատ հս-
կայ գազի դաշտներ ունի, այնքան հսկայ,
որ կըսուի, թէ եր արդիւնաբերուի, Ուլսիա-
յն ետք աշխարհի ամենամեծ զազ արտա-
րող երկիրը կրնայ դառնալ:

Ասունց մասին պատճենը եւ ասոնց վրայ գումարելով իշխայէլեան նկրտումները՝ ժշգանի զօրաւոր դետութիւնները բայց այլով իր ամվանգութիւնը աղափակելու եւ տակաւին միջազգային սիոնիզմի բաղադրականութիւնը՝ հայամները զիրար ջարդելու մղելու, կը հասնին այն եղակացութեան, որ սուրբական կռուախմնանորը դիւրին նուաճելի բան չէ, նոյնիսկ եթէ զայն նուաճելու ճամբուն վրայ երկիրը բար ու բանդ ըլլայ, միջնուաւոններ զալթեն, տասնեակ հազարաւորներ որիուին:

Ուսական ներկայութիւնը արդէն զսղած է իշայէլեան սանձարձակ օդային ներխուժումներն ու ռմբակոծումները Սուրիոյ տարածքին. օդուժը արդէն գործի անցած է ու բաղադրական լեզուով «զգուշաւոր սղասնական» վիճակ մը կը քրէ ամէն կողմ. Ուստի սիհան միւսներուն նման ձեւական յարձակումներ դիմի չկատարէ եւ արդէն իր գրնահերթուն արդիւնք բացառապես իւ մասս:

ՏԵՐ ԻՆՑ ԿԸ ԲԵՐԵ Վաղորան օրը:
Այսօրուան դրութեամբ, կամ ոռւական,
իրանական եւ չինական ուժերը սուրիական
բանակին հետ գործակցաբար վերջ դիմի
դնեն դաշերազմին, կամ ալ համաշխար-
հային երրորդ դաշերազմը-Աստուած մի ա-
րաստ- իրաւանութեն միմի ուստան:

ՀՈՎԻԿ ԱՖՅԱՆ

Եթե ՄԱԿ-ը նարդիկության գոյության եւ հետագա զարգացման կարեւորագույն բաղաբական միավորումն է, առա դեմք է ընդունենք, որ դատելով նրանից, թե ինչպես է անցել ՄԱԿ-ի հորեւյանական 70-րդ զարգաթաժողովը, նարդիկության գոյությունն ամուր է, իսկ նրա հետագա զարգացումը՝ հուսայի: Ընդ որում այս եղանակացությունն ամենեւին էլ ռոնան-շիզմի դրսեւում չէ: Դատեմ ինմերու զարգաթաժողովից ազատ ժամանակ, երբ ՄԱԿ-ի գլխավոր գրասենյակի միջանցքներով բայլելիս են եղել աշխարհի երկրների նախագահները, Ուկրաինայի նախագահին է մնտցել ԱԼՍ նախագահը, սեղմել է ձեռքը, առա բանի որ ըստության ե եղել, բացականչել է: «Ես անհամբեր սպասում եմ, թե Ե՞ր դեմք է դուք իմձ իրավուրեմ հանգստանալու Դրիմում»: Վկանատեսները, այդ թվում՝ Օ-

թաղթեն Նորվեգիան ավելի հզոր երկիր է, բայ նույն ԱՍՏ-ը, որից, ի դեմ, ըստ այս տաճարանության, ավելի հզոր երկիր է նաև զնապետ Զադաֆիի Լիքիան: Կարեւոր այն է, որ մենք այդդեպ էլ չհասկացանք, իհնա ժողովրդավարությանը հիմ տանք տանք, թե բնակչության բարեկեցությունը բարձրացնենք:

Մյուս կողմից, ԱՄՆ նախագահը հայ-
արարել է, որ Կաշինգտոնը երթե չի
հաջուկ «Ղրիմի անեխիայի» եւ Ուկրա-
նայի արեւելքում ՌԴ-ի ազգեխիայի հետ-
և Նույն ելույթում Օքանդան հայտարարել է
«Սեզ դետֆ է ուժեղ Ռուսաստան»: Չաս-
լավ, դարձաղես Ղրիմը հետ տալով եւ
Ուկրանայի արեւելքում ամենաթողու-
թյուն թույլ տալով, Ռուսաստանը չի ուժե-
ղանա, համենայն դեպու ոչ ժողովրդա-
վարությունը կավելանա, ոչ էլ բնակչու-
թյան բարեկեցությունը:

Եւ վերջապես, ԱՄՆ նախագահը հայ-
տարակել է. «ԱՄՆ-ի համար հավանա-
կան մարտահրավերներ են Ռուսաստանը

Են արդյոյ Պուտիշինի խոսի հասցեատերեցը: Հազիկ թե, բանի որ Ո՞՛ նախագահի ելույթին շատ քշեր են կենդանի հետեւելու իսկ օրինակ ուկրաինական դասվիրակ կուրյունը՝ հրամարակավ լել է դահլիճը, մինչ այդ դարձելով Ուկրաինայի դատառուուկած դրույթ, կարծես ասելու Պուտիշինին «իսկ դու տեսնո՞ւմ ես, թե ինչ ես արել»:

գահ Պուտինը: Ո՞յ նախազարդ հանդիպման մասին ասաց, որ իր համար զարմանալի կերպով իրեն ունեցան «անկերծ գրուց» եւ նախատեսվածից կրկնակի երկար (ժամ ու կես): Հանդիպման առաջին մասում խոսել են Սիրիայից, երկրորդ մասում՝ Ուկրաինայից: Ամերիկյան կողմը Օքանա-Պուտին հանդիպումից հետո դեմքարտուլար Քերրիի մակարդակով հայտարարեց, որ իրեն շարունակում են դահնաջել Ասադի հրաժարականը, բայց «դրան դեմք է հասնել ոչ թե կարուկ, այլ ասիհճանաբար»: Քիչեցնենք, որ ավելի վաղ նոյն Քերրին հայտարարել էր, թե Ասադը դեմք է անհաղող հրաժարակ տա եւ հեռացվի իշխանությունից:

Երկուսից մեկը

Հայտնի է, որ աշխարհում շուրջ 5000 ժողովուրդ է աղբում, որոնցից միայն 250-ը ունեն իրենց դեռևթյունը։ Վերջիններիս բվում մենք ենք, մենք անգամ երկու դեռևթյուն ունենք, որոնցից մեկի նախագահը եւս մասնակցում էր ՍԱԿ-ի 70-րդ գագաթաժողովին։ Մերժ Սարգսյանը եւս համախմբան կոչ է արել Եւ Հայաստանի Հանրապետության անունից վասահեցրել է, որ մենք դատաստ ենք միջազգային ահարթեկչության Եւ մարդկության այլ մարտահրավերների դեմ համընդիանուր դայլարի մի մասնիկը դարձաւ։ Բայց Մերժ Սարգսյանը նաեւ այլ համախմբան կոչ է արել. նա հորրորել է միջազգային հանրությանը՝ հաճատեղ զստել ադրբեջանական ագրեսիան, մյուս կողմից ժեշտելով, որ Ադրբեջանի նանա դահվածի շարունակման դարագայում Հայաստանը կծեռնարկի դատասխան իրավական եւ ռազմականացական բայլեր։ Բայց Հայաստանի նախագահը ՍԱԿ-ում ունեցել է եւս մի ելլոյք՝ ՍԱԿ-ի Խաղաղապահության գագաթաժողովում։ Ու անկեղծ ասած, ՀՀ

«Տամախմբվածները»

Կոյսա Լուկատենիոն, սինգրո
թարգմանության սարք ականջի
ուսադիր լսել է նաև Զինաստանի
նախագահ Սի Ցզինդիինի ելույթը
ՄՆ «հավանական մարտահրավեր»
բներից մեկի առաջնորդ եւս կոչ է ա
մարդկության առջև ծառացած բոլո
ուակի մարտահրավերին՝ միջազգա
ն ահարեւէլությանն, օրինակ, հա
պսնմբված դիմակայել։ Ի դեռ, չի բա
ցավկում, որ Ո՞՛ նա
խագահը խորապես
ազդված է եղել նա
խագահ Ցզինդիինի

Ելույթից, բանի ո
Պուտինը ՄԱԿ-ի դահլիճում էր եղել ավելի
լի վաղ, բան իր ելույթն էր, որմեսզի լին
Զինաստանի նախառաջիկն:

Սակայն, օրինակ Ֆրանսիայի նախագահը պատճենաբառություն է առաջարկում:

Սակայն, օրինակ Ֆրանսիայի նախագահը Օլանդին ոչ Պուտինը, ոչ Կույզ Լուսաւունը է, ոչ էլ Վերջինիս հայրը չեն լսել, այնինչ մարդը եւս կոչ է արել հանախնմքնան: Srամաբանում ենք, որ հանախնմքնան մեջ կարենք ոչ թե բուն հանախնմքումն է, այլ այն, թե ո՞ւմ ուղղված է լինի այլ հաճախնմքումը: Կրկին տրամաբանում ենք, որ հաճախնմքում չկ լինի

Զնայած, անգամ իրամի նախագահ Ռուսական է դրան կողմէ: Վերջինս, սա կայն, մեկ այլ, ոչ դակաս հետաքրքրական հայտարարություն է արել. իրամի նախագահը օւել է, որ Արևանուսի Մեր խուժումը իրավ, իրավասություն ստեց ահարեկիչներին գործելու: Պուտինի ասած՝ «Քիմա դուր գոնե հասկանում են ինչ եւ արել»:

አክስ ዘዴ እኩል

ՄԱԿ-ի այս զագարաժողովի հիմնական ինտերգաներից մեկը Օրամա-Պուտիշի հանդիլումն էր, կվայանա՞ր արդյոք այն Կայացավ, ինչորեւ գիտեմ, Օրամայի նախաձեռնությանը եւ խնդրանով։ Սա կայն հանդիլումից հետո լրագրողների հարգերին դատասխանեց միայն նախա-

կայսարական և պատմական գույքը ուղարկեց առ այս կամքես հետարքրեց այս վերջինը: Բանն այն է, որ Խաղաղապահության գագաթաժողովում Սերժ Սարգսյանի հիմնական լսարանը ՆԱՏՕ-ի անդամ Երկրների ներկայացուցիչներից էր բաղկացած, այսինքն Հայաստանի նախագահը կոնկրետ ադրբեյջանական ագրեսիսի զստճան անհրաժեշտությունից խստել է հենց ՆԱՏՕ-ականների ներկայությամբ, ինչը նշանակում է, որ նրա՝ այս հարցում համախճանական անհրաժեշտության հորորդությանը է հենց ՆԱՏՕ-ին: Եթե իհում են, որի առաջ, ստանձնելով ՀԱՊԿ-ում նախագահությունը, Սերժ Սարգսյանը ՀԱՊԿ-ի Դուռընթեում կայացած գագաթաժողովում ննան հորորդ հնչեցրեց ՀԱՊԿ գործընկերների առջեւ, եւ այն փաստը, որ հիմա նոյն հորորդ հնչեցնելու կարիք կա նաեւ ՆԱՏՕ-ի առջեւ, նշանակում է, որ կամ ՀԱՊԿ-ի արձագանքը չի գրացրել Հայաստանին, կամ միայն ՀԱՊԿ-ի արձագանքով բավարարվել չի կարելի: Ի դեպ, Նյու Յորքում նախագահներ Սարգսյանն եւ Պուտինը չեն հանդիդել, անգամ կարճատել բարեկամական գրուց չեն ունեցել, սա այն դարագայում, երբ Սերժ Սարգսյանը կարճատել գրուց է ունեցել Բարաֆ Օքանայի հետ, անգամ լրասամկարվել է Վերջինիս եւ Տիկին Օքանայի հետ: Խոկ նախագահներ Օքանան եւ Սարգսյանը, որքան էլ տարօրինակ հնչի, ըստ դաշտնական հաղորդագրության, գրուցել են՝ «համահայկական հարցերի ուուց»:

Սերժ Սարգսյանը Նյու Յորքի համադի-
մելի է նաև ԱՄԿ-ի գլխավոր քարտուղար
Պան Գի Սոլինին, իշխանական ծվելիա-
յի վարչապետներին, ԵԱՀԿ Մինսկի խմ-
բի հայանական պահպանութերին:

Նա անգամ չի մոտեցել Եւ չի սեղմել
Կոյսա Լուկասենկոյի ձեռքի: Վերջինս, ի
դեռ, ըստ որու սվյալների, գալիք Երկու-
շաբթի օրվանից իրենց դդրոցում դաս-
րասսվում է հաճախնրված աշխատանք
սկսել՝ դդրոցի շրջակա միջավայրը բա-
րելավելու ուղղությամբ:

Եւ Զինաստանը»: Ավելի ուժ, Օբաման ասել է. «Մենք կարեւորում ենք Ռուսաստանի եւ Զինաստանի դերը՝ իրանի միջուկային հարցի եւ սիրիական զգմաժամի հաղթահարման գործում»: Զնոռանանի նաեւ ասել, որ ԱՄՆ նախագահը Սիրիայի նախագահ Ասադին անվանելու է «քռնակալ» եւ «մարդասպան», աղակոչ է արել միջազգային հանրությանը՝ «համատեղ դայլաւել իսլամական ղետության դեմ, Վելացնելով այդ ղետության աղողակայիմցիկ դաշտամունքը»:

Կարծ ասած, նախազահ Օքանա, կամ հակառակը՝ ամաբօ, տարբերություն չկա:

Արակի Պուսինը

Ուսասատանցիների որոշ հայտնի առաջնահամակությունները ուսումնասիրողների համար թերևս անակնկալ կլինի նի այն, որ եթե կար մնկը, ով սրափ էր ՄԱԿ-ի 70-րդ գագաթաժողովում, աղաս նա ՌԴ նախագահ Պուտինն էր: Ավելին, Պուտինի՝ թեւապիր դարձող խոսքերը՝ «Դուք գոնես հասկացա՞՞ր, թե ի՞նչ ե՞ք արել»՝ ուղղված Մերձավոր Արեւելքում սրացումներ հրահրած արեմայան երկրներին, ավելի շատ նման էր լավ խնճույքից հետո, երբ բոլորը ասիհանարար սրափում են, միակ սրափ մնացածի խոսքերին: Դժվար է ասել, թե հասկացեր

Լրացվ կատակաւս գիտական, ԴՆ ԳԱԱ արելելագիտության ինստիտուտի Տնօրեն ակադեմիկոս Ռուբեն Արամի Սաֆրասյանի ծննդյան 60 տարին: Խա անցել է գիտական-ստեղծագործական բովանդակալից ուղի, որը միահյուսված է արելելագիտության հայաստանյան գիտահետազոտական կենտրոնի՝ ԴՆ ԳԱԱ արելելագիտության ինստիտուտի գիտական հարուս գործունեությանը:

Ուլրեն Սաֆրասյանը ծնվել է 1955թ. հոկտեմբերի 5-ին Երևան քաղաքում, հայսնի թուրքագետ-արեւելացե եւ քաղաքական գործիչ Արամ Սաֆրասյանի ընտանիքում: Հարուսակելով ընտանե-

Դիմաց առաջարկությունը պահանջվում է առանձին գործություն կազմության կողմէն՝ ուղարկելու համար:

Ակադեմիկոս Ռուբեն Սաֆրասյան Ծննդյան 60-ամյակի առթիվ

կան ավանդություները՝ Ո. Սաֆրասյանը եւս ընտրում է արեւելագետի մասնագիտությունը: 1977թ. ավարտում է ԵՊՀ արեւելագիտության ֆակուլտետի բուրգահիտության բաժինը, այնուհետեւ 1980թ.՝ ԴՊԱ արեւելագիտության ինստիտուտի աստղիանանության: Դեռևս ուսումնառության արարիներին դրսեւուրով գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու կարողություններ եւ հմտություններ՝ Ո. Սաֆրասյանն ար-

Ժամանում է ինստիտուի ղեկավարության ուժադրությանը ուղղված պահանջմանը: 1981թ. նա աշխատանքի է անցնում ՀՀ ԳԱԱ համակարգում նախ՝ որդես արեւլագիտության ինստիտուի կողմէուր, աղայ՝ որդես ավագ էլ առաջատար գիտաշխատող: 1998 թվականից ղեկավարում է նոյն ինստիտուի թուրքիայի բաժինը, իսկ 2006 թվականից ինստիտուի նորենն է:

Նակում է մանկավարժական-դասախոսական գործունեությունը՝ մասնագիտական հարուս գիտելիքներն ու փորձը փոխանցելով ՀՀ ԳԱԱ գիտակրթական միջազգային կենտրոնում եւ Երևանի լեռտական համալսարանում ուսանող աղաքա դասմաքաններին, արեւելագետներին, ինչպես նաև տարբեր մագիստրոսական կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողներին։ Նա Վարում է բուրգագիտության, ցեղասույնագիտության, թուրքական տարածաշրջանային բաղադրականության, գյորալացման, ցեղասույնությունների վերաբերյալ մասնագիտացման դասընթացներ։

Սավորական Ռ. Սաֆրասյանին բնորու է ինքնազարգացման, ինքնակատարելազորնան մղումը: Դրա ժամանակին է, որ 1999-2002 թթ. նա հաջորդաբար հաղթում է

Աերին կյանքի վերաբերյալ ու-
սումնասիրությունների արդյունք-
ները:

Իր արդյունավետ գիտամանկա-
լարժական գործունեության հս-
մար Ռ. Սաֆրասյանին 2007թ.
ընդունիկել է դրույտի գիտական
պաշտոն, իսկ 2009թ.՝ դատական
գիտությունների դոկտորի գիտա-
կան աստիճան: 2014թ. անվանի
արեւելագետն ընտրվեց ՀՀ ԳԱԱ
ակադեմիկոս:

Ո. Սաֆրասյանի գիտական
հետարքությունների ղուրսում են
ծուլութիւնի նոր ու նորագույն
դասմության, արտահին բաղադր-
կանության, ինչպես նաև Դայց-
ցեղասդանության հիմնահար-
ցերը: Նա հեղինակ է դրանց վե-
րաբերյալ բազմաթիվ մենագրու-
թյունների, «Համաշխարհային
դասմության» դրանցական 4:

դասագրերի, ոն հայութավոր դրադարակումների՝ գիտական ողբածների, գեկուցումների եւ ուժինադրույթների հնչղես հաստանյան, այնուս էլ արտասահմանյան մամուլում, գիտական դարբերականներում, գիտաժողովների գեկուցումների ժողովածուներում: Ընդ որում, Ուշֆրասյանի գիտամեթոդական աշխատանքներն ընթերցն

Վերլուծությամբ, շարադրանի ռ-
ճով: Այս ծանրակշիռ ներդրում է
Դայլական հարցի ու Դայոց ցե-
ղասպանության վերաբերյալ հա-
յեցակարգային մոտեցումների
ձեւավորման ուղղությամբ:

Ո. Սաֆրասյանն ունի նետական կառավարման բարձրագույն մարմիններում խաղաքագետ-վելուծաբանի, ինչպես նաև դիվանագիտական աշխատանքի փորձառություն. 1991-1992 թթ. եղել է Հայաստանի Գերագույն խորհրդի միջազգային հարաբերությունների գծով ավագ փորձագետ, 1992-1996 թթ.՝ ՀՀ նախագահի աշխատակազմի վելուծական բաժնի վարիչի տղակալ: 1996-1997 թթ. վարել է դիվանագիտական աշխատանք՝ Գերմանիայում՝ աշխատելով Բոննում որոշես ՀՀ դեսպանատան խորհրդական: 2009 թվականից ՀՀ նախագահին կից Հանրային խորհրդի Կրոնի, սփյուռքի եւ միջազգային ինտեգրման հանձնաժողովի նախագահին է: Ակտիվութեն մասնակցում եւ արձագանքում է Հայաստանում, ԱՊՀ-ում եւ տարածաշրջանի երկրներում ընթացող հասարակական-քաղաքական գործընթացներին:

Պարզեւատրվել է ՀՀ նախագահի «Սովորություն Խորենացի» (2008թ.), ՀՀ Պատմանության նախարարության «Գարեգին Նժդեհ» (2010թ.) մեղալմերով, ՀՀ Ազգային ժողովի դատվորով:

Պրմտուն միշտ եւ աշխատանքային դատկառելի փորձառություն ունեցող գիտնական-հետազոտող, մանկավարժ, վերլուծաբան ակադեմիկոս Ռ. Սաֆրասյանին նախրում ենի բացառողջություն, արեւատառապյուն եւ ստեղծագործական նորագույն հաջողությունները:

Ո.ՄԱՐՏԵՐՈՍՅԱՆ
 ՀՀ գԱԱ նախագահ, ակադեմիկոս
 ՅԱԿՈՎԱՆԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ՀՀ գԱԱ հայագիտության և հա-
 սարակական գիտությունների բա-
 ժնանուսիք ակադեմիկոս
 ԲԱՐԵՎԱՐԴ, ակադեմիկոս
Ա.ՄԵԼՔՅՈՆՅԱՆ
 ՀՀ գԱԱ դասմության ինստիտու-
 տության, ակադեմիկոս

ՄԵԼ ԺԱՄ ԻԻԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Նախրա Նահապետյանը ժամանակակից հայ գործարա կնոց շիդար է, մեկն այն եզակիներից, որոնք օգտվելով ազատ շուկայական հարաբերությունների ընծնուած հնարավորություններից, կարողացել է կայանալ սննդասական դաշտում, հասնել հաջողությունների, իր անձին անվան շուկայուն հետաքրքրություն ճեւավորել: Մեզ հետ գրուցում Նահապետյանը նետք, որ կին դեկավարի առավելություններից մեկն է նաև, որ նա մեծ հոգատարությամբ եւ կնոջը բնորու սիրով է կատարում յուրաքանչյուր գործ, լինի դա կազմակերպչական, թե ֆինանսական: Ի սարբերություն Տղամարդու՝ կին դեկավարը մեծ ուժադրություն է ցուցաբերում իր աշխատողի անձնական, ընտանեկան խնդիրներին: Կնոց բիզնեսի արդյունքը որակական առումով բոլորվին այլ է: Նախրա Նահապետյանն այսօր դեկավարում է Փոքր Հեկերի միությունը, եւ իր հարցագրույցներից մեկում, որը վարել է լրագրող Բարեկեն Թունյանը, նա բարձ է գնահատել Վեցին ութը տարիներին տեղի ունեցած տեղաշարժերն ու առաջնադաշտումը, համագործակցությունը գերնանահայկական հիմնադրամի եւ գերմանական KFW բանկի հետ, ինչը նոյաստում է Հայաստանում միջազգային սանդարներին մոտ կառուցվող էկոլոգիալես մարու փոքր Հեկ-երի ավելացմանը»: Մենք ընդամենը մի հարցագրույցի հոլում արեցինք ցուց տալու համար գործարա տիկնոց մատակարարություններն ու հաջողությունները, Հայաստանի գործարա մթնոլորտն ակտիվացնելու ավագանությունը:

Նաիրա Նահապետյանը Երեւանցի է, ծնվել է 1958թ.-ին, Երեւանում: 1983թ.-ին ավարտել է Երեւանի անասնաբուժական - անասնաբուժական ինստիտուտը, սաացել է զողովնաժիների մասնագիտություն: Հետազայտված, 2001թ.-ին, ավարտել է Սովորության Միջազգային բարեգական համալսարանը, սաաց և հանդիսավոր Փիլիպ Անդրեասի որակավորություն:

Նախրա Նահապետյանն իր աշխատավայրին մասնակած քրոնականությունը և ուղարկած գլուխացնությունը առաջարկ է անդամակիցներին ուղարկել աշխատավայրի գործունեությունը, արդեն դիմումավորված մասնագետի կարգավիճակում, սկսել է 1983-ին եւ մինչեւ 1986թ. աշխատել ՀԽՍՀ Մինիստրների խորհրդում՝ որդես գյուղատնտեսական բաժնի ուժեմտես: 1986-ին արդեն աշխատանքի է անցնում ՀԽՍՀ դետարարի Վերահսկողության ծառայությունում եւ զբաղեցնում դեմք սեղակալի դաշտուն: 1990-ին նա նշանակվում է նորաստեղծ ՀՀ արտադիր նմտեսական կադերի նախարարության բաժնի վարիչ, իսկ 1992- 1993թ-ին աշխատում է որդես ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության վերահսկողության ծառայության ղետ: 1993-ին նշանակվում է «Անի Տուր» ֆինանսավարկային կազմակերպության նախարարության մասնաճյուղի տնօրեն: Մեզանում նոր էին ծեւավորվում նոր բանկային համակարգերու ու նոտեցումները, անկախ Հայաստանը ներդնում էր համաշխարհային փորձը, գնում դեղոյի բանկային նոր կառուցվածքների ստեղծման: Իր կուտակած մեծ փորձով Նախրա Նահապետյանը կարողանում է երկու տարվա ընթացքում կազմակերպել մասնաճյուղի բնականոն գործունեությունը, արձանագրել հաջողություններ: Նա կուտակել էր ֆինանսիսի մեծ փորձ, որն էլ օգնում է նրան, հույսում, մղում հաճախ նաեւ խիզախ խայլերի եւ Վճիռների: 1995թ-ին Նախրա Նահապետյանը նշանակվել է Համաշխարհային բանկի տրանսակներում գործող «ԷԼ-ԱՆ» ֆինանսավարկային կազմակերպության գլխավոր տնօրեն:

Եկու տարի այստեղ դաշտնավարելուց հետո՝ Նախա Նահապետյանը կը կըրու տջաղարձ է Կատարում դեռի հիդրոկերտեցելիկա եւ սեփականացնելով Գյումրիի ՀԵԿ-ը դառնամ է հիմնադիր եւ գլխավոր Տնօրեն։ Նախա Նահապետյանը վսահ էր, որ իր նախաձեռնությունն օգտակար է լինելու, ինչ ծախսատար, բանի որ Դայասանի բնությունը հնարավորություն է տալիս իր առանձնահատուկ լանդշաֆտի միջոցով հասնել արդյունավետության։ Նրա հաջողությունները ոչ միայն ակնհայտ դարձան, այլև շատեր հետևեցին նրա օրինակին, կառուցվեցին նոր փոքր հիդրոկայաններ, որոնց միջությունը սկսեց գլխավորել Նախա Նահապետյանը՝ իր փոքր հաղորդելով շատերին։ Ոգեւորվելով առաջին հաջողություններով, Նախա Նահապետյանը 2001-ից դարձավ «Գումարեն ՀԵԿ» ԱՊՀ-ի հիմնադիր եւ գլխավոր Տնօրեն։

«Զավաւես ՀԵՎ» ՄՌԱ-Ի Ի՞նսահրդ Եւ գլխավոր Տօնժումը:

1999թ-ից Նաիրա Նահապետյանը Դայաստանի Դանարակեական կուտակության անդամ է, 2005թ-ից՝ ՀՀԿ Կանանց խորհրդի անդամ է Գործարա կանանց աջակցման հանձնախմբի ղեկավար: 2008թ-ից՝ AIWA-ի (Հայ կանանց միջազգային միություն) անդամ, հանձնաժողովի նախագահ: 2009թ-ից՝ Երեւան սաղաքի ավագանի, ֆինանսավարկային եւ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ: 2009թ-ից Դանրային խորհրդի անդամ, ֆինանսանտեսական եվ բյուջեային հանձնաժողովի, ֆինանսաբյուջեային բաղադրականության մշակման ենթահանձնաժողովի նախագահ, ՀՀԿ կանանց խորհրդի անդամ:

Նաիրա Նահապետյանը ամուսնացած է, ունի Երկու դուստ եւ, ինչպես նշեց նա, նրանց աջակցությունը գգում է իր նախաձեռնածյուրաքանչյուրությունը:

«Եթ սիրված ես ու մշտական գգում ես հարազաներիդ հոգաշարությունը, ամեն ինչ շատ ավելի դյուրին է դառնում», եղրափակեց Նահապետյանը:

